

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Kemikalier
J.nr. 2020 - 948

Bilag til svar på spørgsmål 431: Notat om fund af sprøjtemidler i vandindvindingsboringer i 2017, 2018 og 2019

Miljøstyrelsen har fremsendt et udtræk fra JUPITER-databasen, der er foretaget af GEUS. Udtrækket er baseret på analyser i aktive indvindingsboringer i årene 2017, 2018 og 2019. Det skal bemærkes, at der ikke i alle indvindingsboringer er analyseret for alle stoffer i de enkelte år. Informationerne, som er trukket fra boringerne, er resultatet af vandværkernes boringskontroller. Ved boringskontrollen er der undersøgt for de 45 sprøjtemidler (rester af aktivstoffer i sprøjtemidler) og nedbrydningsprodukter, som står listet i bilag 2 af drikkevandsbekendtgørelsen. Af de 45 sprøjtemidler og deres nedbrydningsprodukter, er 27 af disse registreret over de kvalitetskrav, der er fastsat i drikkevandsbekendtgørelsen.

Resultaterne for de præsenterede fund stammer fra prøver fra råvand. Råvand indvindes fra de enkelte indvindingsboringer, hvorefter det sendes til behandling på vandværket, inden det bliver sendt ud som drikkevand til vandværkets forbrugere. De fund, som er præsenteret i dette svar, er ikke fund, som er gjort i drikkevandet ved forbrugers taphane.

Antal fund og geografisk placering

I 2017, 2018, 2019 blev der gjort fund af enten sprøjtemidler eller nedbrydningsprodukter over kvalitetskravet på 0,1 mikrogram per liter i hhv. 228, 299 og 311 af de analyserede indvindingsboringer. De 228, 299 og 311 fund fordelte sig på hhv. 131, 155 og 183 vandværker. De højeste fund over kravværdien i procent skyldes nedbrydningsprodukterne: N,N-Dimethylsulfamid (DMS), 2,6-Dichlorbenzamid (BAM), Dimethachlor ESA og Desphenyl chloridazon.

./ Den fulde opgørelse over fund af sprøjtemidler og nedbrydningsprodukter i aktive indvindingsboringer i årene 2017, 2018 og 2019 er vedlagt i dokumentet ”bilag a - **Antal fund og fundprocent af pesticider og nedbrydningsprodukter i årene 2017, 2018 og 2019**”.

./ I forhold til spørgsmålet vedrørende hvilke vandværker/vandboringer fundene er gjort ved, henvises der til vedlagte dokumenter med navnene ”bilag b - **Navn på vandboringer og vandværker med overskridelse af pesticidfund i 2017**”, ”bilag c - **Navn på vandboringer og vandværker med overskridelse af pesticidfund i 2018**” og ”bilag d - **Navn på vandboringer og vandværker med overskridelse af pesticidfund i 2019**”. Bilagene indeholder opgørelser over placeringen af pesticidfund over kravværdien. Placeringen er angivet som navn på kommune og vandværk og nummer på indvindingsboring (DGU.nr).

Fund fra tilladte sprøjtemidler

Der er en række af stofferne i opgørelsen over fund, som er aktivstoffer, der fortsat indgår i godkendte midler i Danmark, eller nedbrydningsprodukter fra sådanne aktivstoffer. Det bemærkes, at opgørelsen

er kompliceret af, at nogle af stofferne er nedbrydningsprodukter fra flere aktivstoffer. Miljøstyrelsen har foretaget en vurdering af, hvilke aktivstoffer, der er fundet nedbrydningsprodukter fra. Miljøstyrelsen har oplyst, hvilke af de fundne nedbrydningsprodukter, der stammer fra aktivstoffer, som er tilladte at anvende. Der er foretaget opslag i bekæmpelsesmiddeldatabasen for at afgøre, hvorvidt aktivstofferne er godkendt til anvendelse som pesticider. Fund af stofferne kan skyldes anvendelse af stofferne, før der er indført begrænsninger på anvendelsen ved revurderinger af godkendelsen. Det kan f.eks. være nedsættelse af doseringen, anvendelsestidspunkt og hvilke afgrøder der må behandles.

Nedenstående opgørelse redegør for hvilke aktivstoffer eller nedbrydningsprodukter fra aktivstoffer, der i dag er tilladt at anvende, og som er fundet i vandværkernes boringskontrol. Der er tale om tre aktivstoffer og otte nedbrydningsprodukter:

- 2,4-dichlorphenol
- 2-(2,6-dichlorphenoxy)propionsyre
- Ethylthiourea
- Glyphosat (aktivstof)
- 1,2,4-Triazol
- 4-CPP
- MCPA (aktivstof)
- AMPA
- CGA 108906
- CGA 62826
- Bentazon (aktivstof)

Stofferne: 2,4-dichlorphenol, 2-(2,6-dichlorphenoxy)propionsyre, Ethylthiourea, 1,2,4-triazol og 4-CCP kan både være nedbrydningsprodukter fra aktivstoffer, som ikke længere er godkendt i Danmark, såvel som fra stadig godkendte aktivstoffer. 1,2,4-triazol og 2,4-dichlorphenol kan ligeledes stamme fra biocider.

Ud af de 11 stoffer har der været fund over kravværdien på 0,1 mikrogram per liter ved 7 af stofferne. Nedenstående tabel viser, hvor mange fund, der er gjort i årene 2017, 2018 og 2019 af aktivstoffer og nedbrydningsprodukter fra aktivstoffer, som i dag er tilladt at anvende i sprøjtemidler, samt hvor fundene er gjort:

Stof	2017	2018	2019
4-CPP	<u>4 Fund</u> Lejre Kommune Lavringe Kildeplads: 1 fund Århus Kommune Åboværket: 2 fund Frederikshavn Kommune Åsted Vandværk: 1 fund	<u>4 Fund</u> Roskilde Kommune Hvedstrup Vandværk: 1 fund Århus Kommune Hårup Vandværk: 2 fund Frederikshavn Kommune Åsted Vandværk: 1 fund	<u>1 Fund</u> Frederikshavn Kommune Åsted Vandværk: 1 fund
CGA 108906	<u>3 Fund</u> Nordfyns Kommune Nordfyns Vandværk: 3 fund	<u>3 Fund</u> Nordfyns Kommune Nordfyns Vandværk: 3 fund	<u>3 Fund</u> Nordfyns Kommune Nordfyns Vandværk: 3 fund
CGA 62826	<u>1 Fund</u> Dragør Kommune Dragør Vand A/S: 1 fund		

Bentazon (Aktivstof)	<u>4 Fund</u> Nordfyns Kommune Veflinge Vandværk: 1 fund Hjørring Kommune Lønstrup Vandværk: 2 fund Jammerbugt Kommune Kaas Mark Vandværk: 1 fund	<u>4 Fund</u> Nordfyns Kommune Veflinge Vandværk: 1 fund Hjørring Kommune Lønstrup Vandværk: 2 fund Hedensted Kommune Juelsminde Vand: 1 fund	<u>3 Fund</u> Nordfyns Kommune Veflinge Vandværk: 1 fund Hjørring Kommune Løkken Vandværk: 1 fund Hedensted Kommune Juelsminde Vand: 1 fund
2-(2,6-dichlorphenoxy)propionsyre		<u>1 Fund</u> Århus Kommune Hårup Vandværk: 1 fund	
Glyphosat (Aktivstof)			<u>1 Fund</u> Bornholm Kommune Østermarie Vandværk: 1 fund
2,4-dichlorphenol			<u>2 Fund</u> Nyborg Kommune Refsvindinge Vandværk: 1 fund Skanderborg Kommune Hårby Vandværk: 1 fund